

Zonnig Madeira (door Youp van 't Hek)

Zo hadden mijn vrouw en ik besloten om een korte vakantie op Madeira door te brengen. Waarom Madeira? Weet ik niet meer. We wilden niet Canarisch en wel een beetje warm en niet al te lang vliegen en zeker niet overstappen en je moest er op 1 januari naartoe kunnen en zo waren er vast en zeker nog wel honderd andere niet meer te achterhalen argumenten om die kant uit te gaan.

Madeira dus en ik neem het de mevrouw van het reisbureau nog altijd kwalijk dat ze ons niet tussen neus en lippen heeft laten voelen dat Madeira absoluut het saaiste eiland van alle eilanden is. Hoewel? Er ligt nog een eilandje naast en dat is saaier. Veel saaier zelfs.

In de folder stond een oud hotel afgebeeld en dat leek ons leuker dan zo'n buitenwijkig, Hiltonachtig Pulitzer vol vroegdemente Britten en te Duitse Duitsers.

Het vliegtuig ging op nieuwjaarsochtend om tien over zeven.

Het vliegtuig ging op nieuwjaarsochtend om tien over zeven.

Dat deze regel twee keer staat afgedrukt, is geen fout van de zetter, maar een manier om u van de ernstige situatie te doordringen. Nieuwjaarsochtend tien over zeven is een tijd om laveloos je bed op te zoeken, een goed gesprek over de geheimen van de dood te beginnen of om een sigaret op te steken omdat je vergeten bent dat je een jaar geleden met roken bent gestopt.

Natuurlijk was ik voor de vierde keer in mijn leven mijn paspoort kwijt en moest ik tussen half zes en half zeven via aangiftes, pasfoto's, formulieren en ambtenaren met zwaar ochtendhumeur aan een toeristenkaart zien te komen. Door mijn eigen promillage kan ik mij hier weinig van herinneren, maar het schijnt gelukt te zijn. Aan boord raakte ik onmiddellijk in coma en werd wakker boven Funchal, de hoofdstad van dit Portugese Texel.

Het was in dat geval beter geweest als ik mijn ogen had geopend na de landing want nu keek ik uit op een hansaplastje landingsbaan. Het ging goed. Met een bonk kwam het toestel op het asfalt en twintig meter later stond het met de neus boven zee stil. Ik rook verbrand rubber, stewardessenzweet en pilotenruft. Zelfs het toestel zuchtte diep en voor het eerst deed ik mee aan het burgerlijke charterapplausje voor de dienstdoende Pim Sierks.

Het vliegveld is kleiner dan Station Diemen en zeker net zo gezellig.

Er staat bij de uitgang een aantal Tineke Verburgs met grote enveloppen van de reisorganisatie. Ze gaan ervan uit dat jij na zo'n bloedstollende landing nog weet onder welke vlag je daar bent. Op het mapje van onze tickets stond Casa Bianca en dat bleek onze club te zijn.

Wij wilden zo snel mogelijk in een taxi naar het hotel om alle alcohol uit onze vermoeide lijven te slapen, maar werden teruggefloten door de Linda de Mol van de reisvereniging.

'Waar gaan wij heen?' sneed ze op kweekschooltoon door de subtropen en begon denigrerend uit te leggen dat wij allemaal even op elkaar zouden wachten om dan gezamenlijk met zo'n debielenbusje naar het hotel te worden vervoerd.

'Nooit in zo'n CEMSTO-bus', siste ik naar mijn vrouw en schoot in een taxi. Deze rammelde ons steeds een versnelling te hoog naar Hotel Monte Carlo.

Zonnig Madeira (door Youp van 't Hek)

Over het hotel niets dan goeds. Een saai terras geeft uitzicht over het slome stadje. Een morsige receptie, een wanstaltige bar en totaal verkeerde gasten die blauw gekleurde cocktails drinken.

Gelukkig kennen mijn vrouw en ik elkaar al vele jaren. Een wip van formaat had het hotel tot stof doen wederkeren.

We sliepen, lazten, lieten ons bedruppelen door de roestige douche en besloten niet te klagen. We wilden zelf zo graag niet modern doen, dus moesten we niet zeuren.

De avond was prachtig. Nieuwjaarsavond 1990. Funchal heeft een prachtige manier van feestverlichten. Alle bomen zijn óf geel óf rood óf blauw óf groen gegloeilampt.

Niks geen zeikerige kerstboomkaarsjes, nee twintig keer vijfenzeventig watt per boom en dan heb ik het over duizenden bomen. Verder was er nog een middeleeuwse kermis met schitterend vermaak. Na elke ronde met de draaimolen of achtbaan rekende ik op een bloedbad en veel gesneuvelde inteelt, maar het liep steeds goed af. Een schitterende herrie van schreeuwende types, lachende mensen en hordes kinderen.

We hadden het ontdekt. We dachten allebei onmiddellijk aan emigreren, wilden hier onze levensavond slijten en wat ons betreft kon het niet vlug genoeg gaan schemeren. Hadden wij geen grut thuis dan zouden wij daar blijven. Temperatuurtje, vriendelijke mensen, lachende prijzen, enzovoort.

We zaten op een lieflijk, klein pleintje met de Berlitz reisgids (*met een ABC van nuttige gegevens*) en lazten goed de beschrijving van de gezellige stad.

Allereerst werden wij erop gewezen dat, als wij een avond eerder waren gekomen, we het uitbundigste vuurwerk uit ons leven hadden mogen aanschouwen. Wij moesten van het handige gidsje snel naar de Avenida do Mar.

Een verschil met de zeeboulevards elders ter wereld is de aanwezigheid van ossensleden.

Geloof nou maar dat wij, altijd gek op een verzetje, gezocht hebben. Geen os, geen slee. Niks.

Mannen in pakken met witte strohoeden op, voeren met ossen bespannen sleden, beladen met toeristen, over de straatkeien. Een andere ouderwetse manier van sightseeing is per open auto!

We hebben gesmeekt, gebeden en forse bedragen aan de arme sloebers geboden om ons zo'n slee of open auto voor te toveren, maar ze keken ons aan of we om ijsberen vroegen.

We zouden eerst gaan eten en morgen zouden we de stad gaan verkennen. Uitgeslapen zouden we kilometers slenteren, neerstrijken in de musea, uitrusten in de kerken en kathedralen, ons tegoed doen aan de tropische overvloed op de zonnige terrasjes en... We hoopten dat we aan één week genoeg zouden hebben.

'Laten we eerst eens kijken hoe dit gezellige Parijse pleintje heet,' opperde ik.

Hoe we ook zochten op de beknopte kaart van de binnenstad, het liet zich niet vinden. We vroegen aan de ober hoe het kerkje op de hoek heette en hij vertelde dat dit de Se was. In één klap werd mij alles helder. Ons was de Se beschreven als de eerste overzeese Portugese kathedraal en nu zaten we in de schaduw van een bergkapel. Het binnenstraatje was het San Marcoplein van Funchal en wij zaten temidden van de plaatselijke Mulischen en Zwagermannen op het terras van het plaatselijke Américain. We besloten de creditcard te

Zonnig Madeira (door Youp van 't Hek)

grijpen en bohémien te gaan eten en vooral te gaan drinken. Het restaurantje zag er leuk uit en het handige reisgidsje had ons verteld dat we onze buikjes rond moesten eten aan espada, een lintvis.

Wel moest je opletten met bestellen want espada is espada, maar espadarta is zwaardvis, espargos betekent asperges, espetada is vlees aan 't spit en espinafres is spinazie.

U voelt het al: zo'n reisgids spreekt je toe zoals Henk van der Meyden zijn lieve lezers en lezeressen begroet, de meneer van de vernieuwde Persil zijn klanten en de Trosomroepster de Vlaamse kijkers. Voor mijn dertigste werd ik daar agressief van en zou ik er een artikel aan wijden, maar nu kom ik niet verder dan de kreet: espantoso! Ofwel: verbazingwekkend.

Wij namen de eerste avond espada. Deels uit experiment, deels omdat er gewoon niets anders was.

Het gidsje beloofde ons een portie heerlijke filets, maar we kregen een moot gefrituurd wit, waar half-Schoonebeek in verwerkt was. Het was alsof je je vork in Koewit prikte. De olie gutste naar buiten alsof het stukje espada voor de laatste keer een golfje kotste. Daarbij hadden die Madeirezen met die olie al alles gedaan. De motor gesmeerd, de pampers geweekt, als glijmiddel gebruikt en al het andere eten mee gefrituurd. Die Portugese Vlielanders frituren namelijk alles. Vraag je om een tosti, dan krijg je een gefrituurde boterham, de aardappelen worden gefrituurd, het vlees, de sardientjes. Alleen het ijs niet, hoewel...

Wij vomeerden ons hotelwaarts en arriveerden daar in de teakhouten bar met het Engelse stel en het Duitse paar die elkaar al enige dagen kenden en hun humor op elkaar loslieten.

Engelsman tipsy, Engelse vrouw tikje geil, Duitser Duits en de Duitse nog Duitser.

Wij bestelden een fles wijn en de barman verdween het hotel in. Weg. We waren overgeleverd aan de humor van de beide echtparen en wachtten. De toch wat met elkaar uitgelulde stellen probeerden iets met ons aan te leggen. Wij bleven als het echtpaar Goeree dat homo's had ontdekt en zwegen.

Vlak voor sluitingstijd verscheen de man met de fles.

'Dat was even zoeken,' olijkte hij en wij vrolijkten terug.

De wijn was gefrituurd en een uur later keerden wij onze magen onder de roestige douche.

Achteraf was dit qua gastronomie onze beste avond.

Er volgden nog zes avonden en ik zal het u verder besparen, maar als ik nog wat uit de bek riek, komt het door de gezellige eettentjes van Funchal en als u in de tram af en toe een goede wind hoort knetteren en u ruikt daarna bedorven olijfolie dan ben ik dat, of mijn gade.

We hebben het eiland bekeken en allebei twee tennisarmen overgehouden aan de vele, vele, vele, vele, vele haarspeldbochten. Het ene dorpje was nog saaier dan het volgende dorpje en het was net als bij de restaurantjes: het eerste was het beste. We hebben in twee dagen heel Madeira gezien, alle wegen, alle zijwegen, alle vrouwen en alle mannen, alle bomen, alle attracties en toen moesten we nog vier dagen. Wilt u uw relatie toetsen, doe geen survival in de Ardennen, maar ga een week naar Funchal. Raak je elkaar daarna binnen drie maanden weer aan dan is je huwelijk gered. Niets is erger dan met zijn tweeën naar Madeira. Jawel, beloofd is beloofd. Naast Madeira ligt Porto Santo. Een soort Rottumerplaat. Het was ons omschreven

Zonnig Madeira (door Youp van 't Hek)

als middeleeuws mooi, de bevolking zou uitlopen als het vliegtuig landde en de gastvrijheid zou als een warme deken over ons heen vallen.

Eén man kwam op het gelande toestel af en droeg een uniform, de beloofde kippen op het stadspan zaten denk ik in de soep (wordt ook gefrituurd) en verder was het eiland wind, wind en nog eens wind.

Om elf uur 's ochtends waren we daar en ons vliegtuigje (zo'n zelfmoordcommando) ging om negen uur 's avonds terug. Ik heb vier keer overwogen mijn vrouw ritueel te slachten. We bezochten het huis van Columbus, hoewel de mevrouw niet zeker wist of Columbus wel in dat huis gewoond had. Het was überhaupt niet zeker of Columbus wel op dat flensje in de oceaan had gewoond. Het gerucht ging, maar bewijzen ho maar.

Toen moesten wij nog drie dagen op Madeira en al lezend en drinkend (we bestelden de wijn per twee flessen in het Zweeds, zodat de Engelsen en Duitsers geen contact opnamen) hebben we de finish gehaald.

Wazig keek ik naar de aankomsthal van Schiphol en vond al die chronische Avrokoppen die op hun familie staan te wachten mooi, jong en ontspannen.

Zelden heb ik zo heerlijk gehuild en ben ik zo zacht geland in het malse weiland dat Schiphol heet en voor de tweede keer in mijn leven had ik een charterapplausje aan de gezagvoerder gegeven. Ik was de enige en de rest van het vliegtuig keek een beetje geïrriteerd onze kant op.

Tijdens onze taxirit naar huis regende het mot en de weersverwachting was niet veel beter.

'Rij maar lekker langzaam', snikte ik tegen de chauffeur en verdwaalde op de achterbank voor altijd in mijn vrouw.